

Το “Νέο” Ηλιακό Σύστημα (Του Ανδρέα Παπαλάμπρου)

Η 26η Γενική Συνέλευση της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης (IAU) έδωσε την Πέμπτη 25 Αυγούστου την απάντηση σε ένα θέμα που απασχολούσε αστρονόμους αλλά και κοινό τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για τον ορισμό της έννοιας «Πλανήτης» και την ενδεχόμενη αύξηση ή μείωση του αριθμού των σωμάτων που θεωρούνται πλανήτες.

Ένα σοβαρό ενδεχόμενο θεωρείτο μέχρι πρόσφατα η αύξηση του αριθμού των πλανητών καθώς η ανακάλυψη του σώματος 2003 UB313, του μεγαλύτερου σώματος της ζώνης Κуйπερ και μεγαλύτερου από τον Πλούτωνα, σήμαινε ότι δύσκολα με καθαρά επιστημονικά κριτήρια θα μπορούσε να θεωρείται πλανήτης ο Πλούτωνας και όχι το σώμα 2003 UB313.

Η Γενική Συνέλευση, με παρουσία περισσότερων από 2500 αστρονόμων, τελικά κατέληξε σε ένα νέο ορισμό της έννοιας «πλανήτης» που όχι μόνο δεν αυξάνει τον αριθμό τους αλλά αντίθετα τον μειώνει. «Θύμα» της απόφασης ο Πλούτωνας που, 76 χρόνια μετά την ανακάλυψη του, θεωρείται πλέον ένας «Πλανήτης-Νάνος». Η απόφαση έδωσε τον εξής ορισμό του Πλανήτη:

***Πλανήτης** είναι ένα ουράνιο σώμα που βρίσκεται σε τροχιά γύρω από τον Ήλιο, έχει επαρκή μάζα ώστε να αποκτήσει σχήμα υδροστατικής ισορροπίας (σχεδόν σφαιρικό) και είναι το κυρίαρχο σώμα στην τροχιά του.*

Με την απόφαση της IAU, δημιουργήθηκε, επίσης, μια νέα κατηγορία σωμάτων, που ονομάζονται Πλανήτες-Νάνοι, τα οποία έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

***Νάνος Πλανήτης** είναι ένα ουράνιο σώμα που βρίσκεται σε τροχιά γύρω από τον Ήλιο, έχει επαρκή μάζα ώστε να αποκτήσει σχήμα υδροστατικής ισορροπίας (σχεδόν σφαιρικό), δεν είναι το κυρίαρχο σώμα στην τροχιά του και δεν είναι δορυφόρος.*

Τέλος, όλα τα υπόλοιπα αντικείμενα του ηλιακού συστήματος που βρίσκονται σε τροχιά γύρω από τον Ήλιο θα ονομάζονται «**μικρά σώματα του ηλιακού συστήματος**». Τέτοια είναι οι αστεροειδείς και οι κομήτες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραπάνω ορισμοί αφορούν μόνο Πλανήτες και σώματα του δικού μας ηλιακού συστήματος. Αρχική πρόταση, που τελικά απορρίφθηκε, πρότεινε ορισμό που θα δεχόταν το 2003 UB313 και άλλα σώματα ως πλανήτες με ενδεχόμενη συνεχή αύξηση του αριθμού των πλανητών καθώς θα ανακαλύπτονταν και νέα σώματα στο ηλιακό μας σύστημα.

Τελικά, η απόφαση της IAU οδηγεί πια σε ένα ηλιακό σύστημα 8 πλανητών: Ερμής, Αφροδίτη, Γη, Άρης, Δίας, Κρόνος, Ουρανός, Ποσειδώνας και 3 Νάνων Πλανητών: Δήμητρα (ο πρώτος αστεροειδής που ανακαλύφθηκε το 1801), Πλούτωνας και Έριδα (Επίσημο όνομα του 2003 UB313).

Πηγή: <http://www.iau2006.org/>